

είναι ὁ λαός, ἐπιζητῶν νὰ φανερώσῃ δι' αὐτῆς τὴν ἠθικὴν ὑπαρξίν του. Εἴτε εἶναι αὐτοσχέδιος ἢ ποιήσις αὕτη καὶ ἐμφανίζεται ὡς ἡ ἐκχείλισις τῶν αἰσθημάτων τοῦ λαοῦ καθ' ὀρισμένας στιγμὰς καὶ περιστάσεις τῆς ζωῆς του διὰ τῆς ἐμπνεύσεως ἑνὸς ἢ καὶ περισσοτέρων πνευματικῶν ἀντιπροσώπων του, ζώντων μετὰ αὐτοῦ, εἴτε ἐδημιουργήθη μὲ ἡσυχίαν καὶ προσοχὴν—ἱκανὸν δὲ μέρος αὐτῆς ἴσως καὶ εἰς τὴν μόνωσιν τοῦ γραφείου—ὑπὸ ποιητῶν δυναμένων ν' ἀποβάλλουν τὴν ἰδίαν των προσωπικότητα, ἀναμφιβόλως ἢ ποιήσις αὕτη ἀνήκει ὡς δημιουργία εἰς τὸν λαόν καὶ μόνον, διότι καὶ αὐτοὶ οἱ δεύτεροι ποιηταί, ὡς καὶ οἱ πρῶτοι, τοῦ λαοῦ τὰ συναισθήματα καὶ αἰσθήματα, τὰς ἰδέας καὶ πράξεις ἠθέλησαν νὰ ἐξωτερικεύσουν καὶ ταῦτα καὶ μόνον νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἡ οἰκθῆποτε τέχνη των. Τὰ δημοτικὰ τραγούδια εἶναι δημιούργημα τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ περιβάλλοντος καὶ πρὸς τὰς λεπτομερείας τούτων ἀνταποκρίνονται· συνεπῶς ἀποτελοῦν τὸ πιστότερον κατώτερον τῆς ἱστορικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς ἑνὸς λαοῦ. Τοῦτο ἰσχύει πρὸ παντός διὰ τὰ ἑλληνικὰ δημοτικὰ τραγούδια. Οὐδὲν λογοτεχνικὸν μνημεῖον μαρτυρεῖ καλλίτερον καὶ σαφέστερον τὴν φύσιν καὶ τὸν χαρακτήρα τοῦ Ἑλληνος, τὰς περιπετείας καὶ λεπτομερείας τῆς καθόλου ζωῆς του κατὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, ἀπεικονίζει δὲ τελειότερον τὰς ποικίλας τῆς ἑλληνικῆς χώρας ὀριαιότητας καὶ τὰς ἐναλλαγὰς τῆς φυσικῆς συστάσεώς της. Ἐδρῶσκονται πάντοτε εἰς πλήρη ἁρμονίαν πρὸς τὴν φύσιν τῶν ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων τὰς πράξεις καὶ πάθη ἐξιστοροῦν, πρὸς τὰς ἠθικὰς των καταστάσεις, τὰς ὁποίας ἐξωτερικεύουν, πρὸς τὸν χαρακτήρα καὶ τὴν φύσιν τοῦ περιβάλλοντος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δημιουργοῦνται. Τὸ γενικὸν τοῦτο γνῶρισμά των ἴσως νὰ εἶναι καὶ τὸ κύριον στοιχεῖον τῆς ὑπεροχῆς των κατὰ τὴν σύγκρισίν των πρὸς τὰ δημοτικὰ τραγούδια τῶν ἄλλων λαῶν.

Ἡ παραγωγὴ δημοτικῶν τραγουδιῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν παρήκμασε ταχέως, ὡς εἰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς χώρας. Τοῦτο βεδλίως ὀφείλεται εἰς τὴν βραδείαν ἀνάπτυξιν τῆς τεχνικῆς ποιήσεως· διότι ὅπου ἡ δευτέρα αὕτη ποιήσις ἀναπτύσσεται καὶ τελειοποιεῖται, καθίσταται δὲ νοητὴ καὶ εἰς τὸν διαρκῶς προαγόμενον λαόν, ὁ ὁποῖος ὡς ἐκ τούτου εὕρσκει πλέον εἰς αὐτὴν τὸν ἱκανὸν διερμηνέα τῶν αἰσθημάτων του καὶ πόθων του, τὸ δημοτικὸν

